

ERITREAN REVOLUTIONARY DEMOCRATIC FRONT

ብደሆታት ብምስግጋር፡ ናብ ወሳኒ ምርብራብ!!

ፖለቲካ ሃገርና ካብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ እናረሰነ ይኸይድ አሎ። ሎሚ ካብትን ካብትን ኢልካ ከይፈለለኻ፡ መዝመር ለውጢ ክብ ኢሉ ይስማዕ አሎ። ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ደገፍቱን ካብ ማንም እዋን ንላዕሊ ብዓቕሊ ጸበት ተወጢሮም ኣብ ዓዘፍዘፍ ምባል ይርከቡ። ይእክል ዝብል ሃገራዊ ጭርሖ ካብ ዲያስፖራ ሓሊፉ ኣብ ውሽጢ ሃገር ብሓፈሻ፡ ኣብ ከተማታትና ድማ ብፍላይ፡ ፈኸም እናበለ ይባራዕ አሎ። ስለዚ ኣብ ወሳኒ ናይ ለውጢ እዋን ንርከብ። ድሕሪ 27 ዓመታት ናብዚ ደረጃዚ ከንበጽሕ ዝሓለፍናዮም ብደሆታትን ዝኸፈልናዮ ሞጋ፡ ብርግጽ ኣዘዩ ከቢድ እዩ።

ውልቀ-መላኺ ኢሳይያስ፡ ከቱር ሃገራዊ ስምዒትን ባህሪ ናጽነትን ተበሊጹ፡ ቤተ-መንግስቲ ኣስመራ ካብ ዝአቱ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብታትና ብሓፈሻ፡ ኣብ ልዕሊ ተምህሮና፡ ፍርቂ ኣካሎም ዝኸፈሉን ናይ ዕድል ነገር ኮይኑ ዕድመ ንእስነቶም በጅዮም፡ ግን ከኣ ምስ ሙሉእ ጥዕና ዝኣተዉ ተጋደልትን ዘንጸባረቕ ንዕቀትን ብደዐን ብሓደ ወገን፡ ዝፈጸም ጨካን ግፍዒ በቲ ካልእ ወገን፡ ኣብ ስነ ኣእምሮ ህዝብታትና ዝቐረጸ ሕግቕ ስእሊ ቀሊል ኣይነበረን። ነቶም ኣብ ጎድኑ ኮይኖም ዝተጋደሉን ኣካሎም ዝበጀዉን ሓርበኛታትን ኣካሎም ዝጨከነ፡ ኣብ ዓዲ ዝጸናሕና ደኣ እንታይ ምሕረት ከገብረልና ዝብል፡ ናይ ፍርሕን ራዕድን መንፈስ ፈጠሩ። ዝተወሃብካዮ ትእዛዝ ትፍጽም ዝብል ቀጢን ወታሃደራዊ መምርሒ፡ ኣብ ኩሉ ንጥፈታት ሃገር ዝሓረ ቦታ ክሕዝ ጥጡሕ ባይታ እናረኸበ ከይዱ።

ንዲፕሎማሲያዊ መዓላ ተባሂሉ ዝተጨደረሉ፡ ብዓባይቲ ክኢላታት ተዳልዩ፡ ኣብ ህዝቢ ድሕሪ ምምይያጥ፡ ብሃገራዊ ባይቶ ጸዲቐ ተባሂሉ ዝተኣወጀ ሃገራዊ ቅዋም፡ ኣብ ስራሕ ከይወዓለ ን15 ዓመታት ኣብ ከብሒ ተዓሺጉ ድሕሪ ምጽናሕ፡ ብገባቲ ኢሳይያስ፡ ሞይቱዩ ተባሂሉ ተኣዊጁሉ እዩ።

ርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ ምስ ደገፍቱ፡ ብዘይ ሃገራዊ ቅዋም፡ ብጨካን ወታደራዊ ሕገ ዝግዛእ ህዝቢ፡ ውዲሉ ሓዲሩ ከምዘዕምጽ ይርዳእ እዩ። ብተግባር ድማ፡ ኣብ ጽባሕ ሓርነት ሃገር፡ ናይ ተጋደልትን ኣካለ ስንኩሳን ተቓውሞ ስለዝተላዓለ፡ ኣብ ልዕሊ ፖለቲካዊ ስልጣኑ፡ ብውሽጢ ፍትው ዓመጽ ከውላዕ ከምዝኸእል ተገንዚቡ እዩ። ስለዚ ድማ፡ ኣብ ልዕሊ ተጋደልትን ህዝብን ዘውርዶ ኣደራዕን ናይ ራዕድን ሸበራን ተግባራት እኹላት ከምዘይኮኑ ሕርሕራይ ገይሩ ተረዲኡ። ህዝብታት ኤርትራ፡ ብነዊሕን መሪርን ብረታዊ ተጋድሎአም፡ ሃገራዊ ናጻ ዝገበሩ፡ ብምጃኖም፡ ካብ ሕሉፍ ኣገዛዝኣ ባዕዲ ዘይፍለ ፖለቲካውን ማሕበረ-ቁጠባውን ጭቆና ከጸወሩዎ ኢልካ ዝሕሰብ ኣይኮነን። ስለዚ ድማ፡ ኣንፈቶም ዘዛብዕ፡ ስነ ኣምርኦም ዘናውጽ፡ ኩሉ ኣቓልቦአም ናብ ግዳም ከጥምቱ ዝገብር ኣጀንዳ ምፍብራኽ ናይ ግድን ነይሩ። ስለዝኸነውን ብመሪር ቃልሶምን መስዋእቶምን ዝተጎናጸፉዎ ናጽነት ሃገር፡ ኣብ ሕቶ ዘእቱ ናይ ግዳም ሓደጋ ከምዘወደቐም ዘምስል፡ ግዳማዊ ኣጀንዳ ምፍብራኽ፡ ንኢሳይያስን ወይጦታቱን፡ ንነዊሕ ዓመታት ትንፋሲ ዝህበም፡ ኣማራጺ ዘይብሉ ስልቲ ምጃኑ፡ ሕርሕራይ ገይሩ ይፈልጡ እዩ።

ህዝብታትና፡ ገና መቐረት ናጽነት ብግቡእ ከየስተማቐሩ እንከሎው፡ ህግደፍ ዝፍብርኹም ናይ ግዳም ኣጀንዳታት፡ ቀልቦም ብቐሊሉ ክሰልቡ፡ ከምዝጀመሩ ካብ ማንም ኤርትራዊ ዝተኸወለ ኣይኮነን። ኣንጻር እስላማዊ መንግስቲ ሱዳን፡ ብጀገላዊ ምንቅስቃስ ዝተሰነዕ ክሲ፡ ምስ የመን ብጉዳይ ደሴታት ሓኒሽ ይግባኣኒ፡ መላምል መንእሰያትና ዝቐዘፈ ደማዊ ግጭት፡ ምስ ሃገረ ጀቡቲ ብሰበበ ዶብ ክሳብ ሎሚ ዘይዓረፈ ምፍጣጥ ምጥቃስ ይከኣል።

ካብ ኩሉ ዝኸፍኣ፡ ክሳብ ሎሚ በሰልኡ ፈጸሙ ዘይሓወዩ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ከይቅምርር ኮነ ኢልካ ዝቱኸቶኸ ዘሎ፡ ብምኽንያት መሬት ይግባኣኒ፡ ብዶብ ተመኻንዩ ምስ ኢትዮጵያ ዝተወልዐ ኣዕናዊ ኩናት እዩ። እዚ ኩናትዚ ንኹሎም ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ወደቋ ወይ ሃንደበት ምንባር፡ ካብ ሕልናና ዝተኸወለ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ንጹር እዩ። ባዕሉ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኤርትራ ምስ ኢትዮጵያ ብኮንጌደረሸን ክትተኣሳሰር ከምትኸእል ኣብ ዝተተንበየሉ **"ምስ ኢትዮጵያ ዘሎ ናይ ዶብ ሕቶ፡ ናብ ትርጉም ዘይብሉ ደረጃ ከወርድ እዩ፤"** ኣብ ዝበለሉ ጽባሕ ዝተኣወጀ ኩናት ብምንባር እዩ።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ቅድሚ ታሕሳስ 1997 ዓ.ም. ንምንታይ ከምኡ ኢሉ ይምድር ነይሩ? ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ኣባላት ሃገራዊ ባይቶ፡ ካቢኔ ምኒስትራትን መራሕቲ ህግደፍን፡ ዘትዮም ተሰማሚዖም፡ ከም መራሒ ሃገር፡ እዚ መርገጺዚ ከቓልሕ ተወኪሉ ዝብሎ ዝነበረ ድዩ ኢልካ ምሕታት ጉቡእ እዩ። ንምጃኑ ኢሳይያስ፡ ነምዱ ዲሞክራሲያዊ መርሆታት ክኸተል ዘገድዶ ሃገራዊ ቅዋም ነይሩዎ ድዩ? ኢሳይያስ፡ ኣብ ክሊ ሓባራዊ ኣሰራርሓ ምንባርን ብኡ ተዝኢኣካ ውድብን ሃገርን ምምራሕ ዝገባሃል ባህሊ ይቐበል ድዩ? ዝብል ሕቶ ምስ እነልዕል ድማ፡ ፈጸሙ ኣይኮነን። እንታይ ደኣ? እቲ ምኽንያት እዚ ዝሰዕብ ምንባር፡ ዓቢጥካ ዘይዕበጥ ሓቂ እዩ።

ትምክሕተኛን ዓንዳርን ኢሳይያስ፡ ካብ ጽባሕ ሓርነት ጀሚሩ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ይኹን ብኡኡ ሓሊፉ ከሳብ ዓቢይቲ ቃላይት ብዝተዘርገሐ፡ ዘይሕጋዊ ንግዳዊ ምንቅስቃስ፡ ሃብቲተን ሃገራት ዝግሕጠሉ እዋን እዩ ነይሩ። ዝጓሕጎሉ ማዕድንን ሕርሻዊ ሃብትን እተን ሃገራት፡ ናብ ወጻኢ ኣጓዓዒዙ፡ ናይ ወጻኢ ሸርፊ ዝእከበሉ እዋን እዩ ነይሩ። ሕሉፍ ሓሊፉ፡ ኣብ'ቲ እዋን'ቲ ብብር ኢትዮጵያ እናተንቀሳቐሰ እንከሎ፡ ኣብ ባንኪ ኤርትራ፡ ብአዋጅ ንሓንቲ ዶላር ኣሜሪካ፡ ልዕሊ ሸውዓተ ብር ዝሰላላሉ፡ ብእንጻሩ ኣብ ባንኪ ኢትዮጵያ፡ ብእወጅ ንሓንቲ ዶላር፡ ከባቢ ሓሙሽተ ብር ዝሸረፈሉ እዋን ነይሩ። ብምዃኑ'ውን ናይ ወጻኢ ባጤራ ናብ ኣስመራ እናኸደ ዝሸረፈሉ፡ ኢትዮጵያውያን ዓው ኢሎም ከማርሩን ከንጸርጽሩን እንከሎዉ፡ መንግስቲ ኢህወደግ ግን፡ ኣፉ ዘይከፍተሉ እዋን ነይሩ።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ መወዳእታ ዓመት 1997 ዓ.ም. ናይ ባዕሉ ሃገራዊ ባጤራ ኣብ ዘዳልዉሉ እዋን፡ ሚዛን ሸርፊ ናቕፋ፡ ምስ ብር ማዕረ ክኾነሉ፡ ካብ ኢትዮጵያ ዘእትዎ ንብረት ይኹን ሕርሻዊ ፍርያት ድማ፡ ብቲ ዝለመዶ ሸርፊ ክቕጽለሉ ከምዝኸእል ብምትስፋው እዩ ነይሩ። ስለዝኾነ'ውን፡ ንርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ'ቲ እዋን'ቲ፡ ጉዳይ ዶብ ትርጉም እንተዘይሃቦ፡ ውዑል ኮንፌደራሽን እንተልዓለ፡ ስኽፍ ክብሎ ዝኸእል ኣይነበረን።

ይኹንምብር ውልቀ መላኺ ኢሳይያስ፡ ካብ ሸነኽ መንግስቲ ኢህወደግ፡ ዘይሓሰቦ በርቂ ወዲቐዎ። ኤርትራ ናይ ባዕላ ባጤራ ክትሓትም ምስ ጀመረት፡ ኢትዮጵያውያን ሓዲሽ ባጤራ ኣዳለዉት። መስርሕ ንግዲ ይኹን ናይ ባጤራታት ልውውጥ ሚዛን፡ ብዓለም ለኻዊ ሕግታት ከግዛእ ከምዘለዎ መንግስቲ ኢህወደግ መርገጺኡ ኣነጻረ። እዚ፡ መርገጺ'ዚ ኣብ ሓንጎል ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ኣይነበረን። ሓድሽ ፖሊሲ ኢህወደግ፡ ንውልቀ መላኺ ኢሳይያስ፡ ከም ካብ ሰማይ ዝወደቐ ሓያል መብረቕ ኣሰንበደ፤ ዝሕዞን ዝጭብጦን ጠፊኡዎ ብርእዮ ዕብድብድ ክብል ተራእዮ። ኤርትራ፡ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ፋይናንሳዊ ማእከል ክትከውን ዝሓዞ መሰረት ዘይብሉ ስትራተጂ፡ ተግባራዊ ክኸውን ከምዘይከእል ተገንዘበ። ናብ ምጉብዕባዕን ፈኸራን ኣተወ። ኤርትራ ናጻን ልኣላዊትን ሃገር ብምዃና፡ ብናይ ባዕላ ናይ ገንዘብን ቁጠባውን ፖሊሲ ክትምራሕ፡ ምስ ጎረብታ ሃገራትን ዓለምን ድማ፡ ብዓለም ለኻዊ ሕግታት ክትግዛእ ከም ዘለዎ ፈጸሙ ክቕበል ኣይደለዮን። ከይወዓለ ከይሓደረ፡ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ፡ ናብ ኣዕናዊ ኩናት ንምሽማም ናብ ሰፊሕ ወፈራ ጸለመ ተዋፈረ። ነቶም ብብእዋኑ ብሽም ሃገራዊ ኣገልግሎት ሰልጢኖም ጉቡኣም ፈጸሞም ናብ ገዝአም ዝተፋነዉ መንእሰያት፡ ብሽም ወፍሪ ማእቶት፡ ህጹጽ መጻዕታ ተገይሩሎም ተጠርነፉ። ኣብ ክንዲ ኣፍራዛን ባደላን፡ ብረትን ጠያይትን ተዓዲሎም ኣርክብ ናብ ግንባር ኮነ። እቶም ብሽም ምጥያስ ዝተፋነዉ ነባራት ተጋደልቲ ድማ፡ ናብ ዓውደ ግንባር ክኸቱ ተኣዘዙ።

መንግስቲ ኢህወደግን ህዝብታት ኢትዮጵያን፡ ብኤርትራ ሸነኽ መሬት ኣማን እዩ ኢሎም ደቂሶም እንከሎዉ፡ ብታንክታት ዝተሰነዩ ሰራዊት ምክልኻል ኤርትራ፡ ብባድመ ዝጀመሮ ኩናት፡ ናብ ሙሉእ ዶብ ልሒሙ፡ ንክልተ ዓመታት ቀጺሎ፤ ኣብ ልዕሊ ክልቲኡ ሃገራት ዝወረደ ዕንወት ማእለያ የብሉን። መንግስቲ ኢህወደግ፡ ብሸነኽ ኤርትራ ሓደጋ ኩናት ዘይተርፍ እዩ ዝብል ገምጋም እንተዝነብር፡ ኣብ ከባቢ ዶብ ዘሎዎ ከተማታትን ገጠራትን፡ ብምልሻን ፖሊሲን ክሕለዎ ኢሉ ክሓሰብ ኣይከእልን። ንስለ ሓቂ ምምስካር የኸብርምበር ኣየሕሰርን።

ኣብ'ዚ ጉዳይ'ዚ ነብሲ ወከፍ ኤርትራዊ ከስተብህለሉ ዘለዎ ሓቂ ኣሎ። ብዝኾነ ወገን፡ ሕቶ ዶብ ምልዓል ዝኾነ ይኹን ሓጥያት የብሉን። ኤርትራ ከም ሓዳስ ውልዶ ሃገር፡ ምስ ጎረብታ ዘይተነጻሩ ናይ ዶብ ከባቢታት ክህልዎ ከም ዉሁብ ከንወስዶ ዝግባእ እዩ። ናይ ዶብ መሬት ይግባኣኒ ግን፡ ብሓይሊ መልጢ፡ ወይ ድማ ብኩናት ክትፈትሖ ምፍታን፡ ርኡይ ዕብዳንምበር ፈጸሙ ፍታሕ ኣይኸውንን። ሕቶ ዶብ፡ ብሰላማውን ሕጋውን መንገዲምበር ካልእ መፍትሒ የብሉን። ብፍጹም።

ወዮ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ብደምን ኣዕጽምትን ኤርትራውያን ዘይግደስ ኮይኑምበር፡ ብምኽንያት ደሴታት ሓኒሽ፡ ምስ የመን ዝተኻየደ ውግእ፡ ውዲሉ ሓዲሩ ናብ ቤት ፍርዲ ቀሪቡ ብይን ዝተዋህበሉ እዋን እዩ ነይሩ። ስለዝኾነ'ውን ብምኽንያት ባድመ ይኹን ካልእ ዝግባኣና መሬት፡ ናብ ኩናት ምእታው ዘየድልን ዘየዋጽእን፡ ናይ ዕንወት መንገዲ ምዃኑ፡ እኹል ትምህርቲ ተረኺቡሉ ነይሩ። ኩናት ብሸነኽ ባድመ ምስ ተወልዐን፡ ኣብ ሞንጎ ክልቲኡ ሰራዊታት ተፋጠጥ ምስ ኮነውን፡ ብመንግስታት ሩዋንዳን ኣሜሪካን ዝተጀመረ ናይ ዕርቂ ተበግሶን ናይ ኣፍሪቃ ሕብረት ጸዕርን እንተዝቐበሎ፡ ዝኸፍኦ ዕንወት ከይወረደ እንከሎ ክፍታሕ ይኸእል ነይሩ እዩ። እንተኾነ ግን፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ ባድመ ብዝሃነጸ ሓያል ዕርዲ ተኣማሚኑ፡ ንዝቐረበሉ ናይ ሰላም መጻዕታ ኣይተቐበሎን። ንኩናት ናፊቕ፡ "ንዑ ንፈታተን" ክብል ሰሚዕናዮ ኢና። ኢሳይያሳዊ ብደዐን ትምክሕትን ናብ ዝኸፍኦ ጥርዙ ምስ በጽሖ ድማ፡ "ካብ ባድመ ወጻኝ ማለት፡ ጸሓይ ሞይታ ማለት እዩ..፤ ክብል ተጃሂሩ እዩ። ዝተፈላለዩ ወታደራዊ ክኢላታት ናይ ዝተፈላለዩ ሃገራት ክዕዘቡዎ ዓዲሙ። ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ መንግስቲ ኢህወደግ የቐል ኢሉ፡ ኣብ ብርኩ ወዲቐ፡ "ኩሎምቶም ዘይትደልዮም ንግዳውን ገንዘባውን ፖሊሲታት ኣልዒልናዮም ኣሎና" ዝብል ከሰምዖምበር፡ ደው ኢሉ ሓሲቡ ጉዳይ ዶብ ብዘተ ወይ ብቤት ፍርዲ ክዳነ ድሉውነት ፈጸሙ ኣይነበሮን። ብሰንኪ'ዚ ገታርን ፍጹም ትምክሕተኛን መርገጺ ድማ፡ ሃልሃል እናበለ ዝቐጸለ ኩናት፡ ዝሃነጸ ድልዳል ዕርዲ ባድመ ካብ ምፍራስ ኣይደሓነን፤ ኣብ ልዕሊ ኢሳይያስን ወይጦታቱን ዘይሓሰቡዎ ውርደት ወደቐም። ኢሳይስ ተሰሚኑ ዝተሓሰዎ መፍትሒ ሓሳብ፡ ተቐቢልናዮ ኣሎና ክብል ዓለም ሰሚዓቶ እያ። እንደገና ነብሲ ዘርኦ ኢሉ ግንባር ባድመ ንምምላስ "ሶኒ-ባድመ" ብዝብል ዝገበሮ ፈተነ፡ ንዝኸፍኦ ዕንወት ኣሳጢሑና። ብግንቦት 2000 ዓ.ም. ድማ፡ ሰራዊት ኤርትራ ሓዘዎ ዝነበረ ድፋዓት ሙሉእ ብሙሉእ ፈረሰ። ስርዓት ኢሳይያስ ከቢድ ወታደራዊ ስዕረት ተጎምጎመ። ውልቀ መላኺ ኢሳይያስ ኣብ መወዳእታ ዝነበረቶ ብሕታዊት ኣማራጺ፡ ኣብ ሓደጋ ዝወደቐ ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ክድሕን፡ ናብ ኣልጀርስ ተጓይዮ ከይዱ ኣጠቓላሊ ስምምዕ ሰላም ክፍርም ግድን ነበረ። ብትምክሕቲ ዝሓበጠ ልቢ ክነፍስ እንከሎ ከምኡ እዩ።

አብ'ዚ መዳይ'ዚ ደጋጊምና ከነልዕሎ ዘሎና ሕቶ፡ ጉዳይ ዶብ ብሰላማውን ሕጋውን መንገዲ ጥራሕን ጥራሕን ክፍታሕ እናተገበኡ፡ ኢሳይያስ ንምንታይ ናይ ኩናትን ዕንገልን ኣንፈት መሪጹ? ብሰላማዊ ኣገባብ ክፍታሕ ዝቐረበሉ ተደጋጋሚ መጻዕታ፡ ንምንታይ ተሓሲሙ ዝብል እዩ።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ጉዳይ ዶብ ብሰላማውን ሕጋውን መንገዲ'ምበር ብኩናት ከምዘይፍታሕ ኣዐርዩ ይፈልጥ እዩ። እንተወሓደ ኩናት ምስ የመን ምሃሩዎ እዩ። ንምንታይ ደኣ፡ ኣንጻር መንግስቲ ኢህወደግ ኣብ ኩናት ነኹሱ ቀጸሉ ዝብል፡ መልሱ ዘይሻሙ እዩ። ቀንዲ መንቀሊ ኩናት ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ጉዳይ ዶብ ወይ ድማ መሬት ባድመ ፈጸሙ ኣይነበረን። እቲ ቀንዲ ምኽንያት፡ ናይ መንግስቲ ኢህወደግ ሓድሽ ገንዘባውን ንግዳውን ፖሊሲ፡ ኣብ ልዕሊ ቁጠባዊ ፖሊሲታት ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ዘውረዶ ቀይዲ እዩ። ዕዳጋ ኤርትራ ንበይኑ፡ ዕዳጋ ኢትዮጵያን ካልኣትን ከም ድልየቱ ዝዕንድረሉ፡ ሕጋውን ዘይሕጋውን ምንቅስቓሳት ዘካይደሉ ዕድል፡ ንኣንጻብ ንኣዋርን ከምዘይፍቀደሉ፡ ዘየላቡ መልእኽቲ ሰለዝተመሓላለፈትሉ ጥራሕ እያ ነይራ።

ስለዝኾነ ድማ፡ ብጉዳይ ዶብ፡ ንህዝብታት ኤርትራ ብምድንጋር፡ ኣብ ነድኑ ኣሰሊፉ፡ ብኣይሊ ድልየታቱ ኣብ ልዕሊ መንግስቲ ኢህወደግ ንምዕራፍ ዝተወጠነ ሓደገኛን ኣዕናውን ስልቲ እዩ። ጉዳይ ዶብ፡ ንርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ትርጉም ነይሩዎ ኣይፈልጥን፤ ሎሚ ድማ ፈጸሙ ትርጉም ከምዘይብሉ ኣዐርዩ በሪሁ ኣሎ። ግን ከኣ መመሳመሲ ክኸውን ዝኸለለሉ ዕድል እንተሃልዩ፡ ዘይድርበ፡ ኣብ ኣድላይ እዋን ዝምዘዝ ካርድ ኮይኑ ምህላዉ ግን ዘተሓታት ኣይኮነን።

እቲ ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ፈጠሎ ዝርእ ዘሎ ሓቂ ድማ ንሱ እዩ። ብኸመይ??

ድሕሪ 16 ዓመታት ኣይ-ሰላም ኣይ-ኩናት፡ ጉዳይ ዶብ ብዘይ ቅድመ ኩነት ክትግበር፡ ቁሩብ ምዃኑ ፈጻሚት ኢህወደግ፡ ኣብ ወርሒ ሰኔ 2018 ዓ.ም. ብእዉጅ ኣፍሊጡ እዩ። መራሒ መንግስቲ ኢትዮጵያ ድማ፡ ኣብ ቀዳማይ ሰሙን ወርሒ ሓምሌ 2018 ኣስመራ ከይዱ፡ ምስ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ናይ ሰላም ስምምዕ ተፈራሪሙ። ቡቲ ናይ ሰላም ስምምዕ፡ ሓንሰ ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ወሰን ኣይነበረን። ኩሎም ሓይልታት ተቓውሞ ኤርትራውን ብኣንስን ተስፋን ከምዘተቐበሉዎ ኣረጋጊጸም እዮም።

እንተኾነ ግን ድሕሪኡ ዝረኣናዮም ብጽሑታትን መደረታትን፡ ኣብ ከሊ ጉዳይ ዶብ ዘለዉ ሕቶታት ህዝብታትና፡ ዕንቅፋታት ከምዘይፍለዮ ተገንዚብና ኢና። ኣብ ኣተገባብራ ምኽፋት ኣፍደገታት ዶብ ዝተራእዩ ምልክታትውን ከምኡ። ንምንታይ እንተኣልና፡

1. ኢሳይያስ ብ20 ሰኔ 2018 ኣብ ዘመሓላለፎ መልእኽቲ፡ ወያነ ጌም ኣሸር(Game Over) ኢሉ። ሓደ ንጹርን እዉጅ ሓቂ ኣሎ። ፈጻሚት ኢህወደግ፡ ኣርባዕተ ኣባላት ውድባት ናይ ዝሓቐፈ ግንባር፡ ዝላዓለ ስልጣን እዩ። ኣብ'ዚ ቦታ'ዚ ፈጻሚት ህወሓት(ወያነ) ተሳታፊ እዩ። ብሓባራዊ እምነት ዝተመሓላለፈ ሓድሽ ውሳኔ እዩ። እቲ ሓቂ እዚ እናሃለወ፡ "ወያነ ጸወታ ኣብቂዑ" ኢልካ መልእኽቲ ምሕላፍ ፖሎቲካዊ ትርጉሙ እንታይ እዩ? እቲ ዝነውሐን ዝሰፍሐን ዘከራኸር ቦታ፡ ካብ ክልላት ኢትዮጵያ፡ ምስ ክልል ትግራይ ምዃኑ ዘይሰሓት እዩ። ስለዚ ነቲ ሓደ ፖሎቲካዊ ሓይሊ ኢትዮጵያ እናጓነኻ፡ ነቲ ሓደ እናቐረብካ ምኻድ፡ ኣብ ጉዳይ ዶብ ጥዕና ዘለዎ ነባሪ ፍታሕ ንምምጻእ ቅሩብነት ዘይምህላዉ፡ ገና ዘይተዛዘመ ሕቡእ ኣጀንዳ ከምዘሎ ዘመልከት እዩ። ነዚ ሓቂ'ዚ ዘጠናኸር ድማ፡ ጉዳይ ምምልካት ዶብ ተሰጊሩ፡ ናብ ካልኣት ኣጀንዳታት ከምርሕ ብግሉጽ እናተኸታተልና መጸና።
2. መራሒ መንግስቲ ኢትዮጵያ፡ ናብ ኣስመራ ዝኸደ፡ ስምምዕ ሰላም ክፈራረም ምዃኑ ሓቂ እዩ። ናይ'ቲ ስምምዕ ዓንዲ ማእከል ድማ፡ እቲ ን16 ዓመታት ተንጠልጢሉ ዝጸንሐ፡ ጉዳይ ምምልካት ዶብ፡ ብዘይ ቅድመ ኩነት ንምትግባር ድሉውነቶም ንምርግጋጽ እዩ ነይሩ። እንተኾነ ግን፡ ኩርኳሕ ዝኾኑ መልእኽታት ከመሓላልፍ ሰሚዕናዮ። "ዶብ ኣርቲፊሻል እዩ፤ ናይ ጽልኢ መንደቕ ብናይ ፍቕሪ ድልድል ክንሰግሮ ኢና፤ ኣነን ኢሳይያስን ተደሚርና ማለት፡ ዓሰብ ንካፈል ማለት እዩ፤ ካብ ሎሚ ንደሓር ናይ ኤርትራ ወጻኢ ጉዳይ ኮይነ ክሰርሕ እዩ" ዝብሉ እዮም። ክሳብ ሎሚ ብዛዕባ ዶብ ኣልዒልና ኣይተዛረብናን ብምባል ከምልሰውን ሰሚዕናዮ ኢና።

ስለዚ ምበእር፡ ክልቲኦም መራሕቲ ናይ ሰላም ስምምዕ ክፈራረሙ'ምበር፡ እቲ ብክልቲኡ ሃገራት፡ ብዓሰርተታት ኣሸሓት መንእሰያት ሂወቶም ዝተቐዘፉሉ ኩናት ዶብ፡ ብመሰረት ውሳኔ ኮምሽን ዶብ መዕለቢ ክረከብ፡ ዕቱብ ስራሕ ክፍጽሙ ኣይተራእዩን። ንምንታይ ዝብል ሕቶ ኣልዒልና ዝተፈላለዩ ምናልባታት ክነቐምጥ ንኸእል ኢና። ናብ ቀንዲ ጉዳይና ንመለስ።

ናይ ሰላም ስምምዕ ካብ ዝፍረም ንደሓር፡ ናይ ህዝብታትና ህጹጻት ጠለባት፡-

1. ዶብ ብህጹጽ ከምልከት፡ ልዑላውነትን ናጽነትን ሃገርና ውሑስ ክኸውን፡
2. ትግባረ ሃገራዊ ቅዋም፤
3. መረጻ መንግስቲ
4. ኣዋጅ ሃገራዊ ኣገልግሎት ብመሰረት ቅዋም ክግዛእ፤
5. ብዘይ ፍርዲ ዝተዳነኑ ጠያቂ ዘይረኸቡ ፖሎቲካዊ እሴታት ናብ ናጻ ቤት ፍርዲ ክቐርቡ ወይ ናጻ ክልቀቑን ካልእ ማሕበራውን ቁጠባውን ሕቶታት ፍታሕ ክወሃቦም ዝብል እዩ።

ብተወሰኑ፡ ህዝብታት ኤርትራ ብሓደ ወገን ህዝብታት ኢትዮጵያ ድማ ቦቲ ካልእ ወገን፡ ገጽ ንገጽ ተራኪቦም፡ ን20 ዓመታት ዝሓለፉ ምረር ናይ ምፍልላይን ናፍቕትን ሂወት መፍትሒ ክረኽቡ ሃንቀውተኦም ልዑል ነበረ። ስለዝኾነ ድማ፡ ኣፍደገ ዶብ ቀልጢፉ ተኸፊቱ ከተሓወዱ ተጸብዮ። እንተኾነ ግን ንከባቢ ሰለስተ ወርሒ፡ ቦታ ንውሱናት ዓቕሚ ዘለዎም ዜጋታት ዝተፈቐደት ናይ ነፋሪት መጓዣያ ወጻኢ፡ ቦቲ ዝሓጸረን ንብዙሕ ድኻን ማእከላይን መነባብሮ ዘሎዎም ህዝብታት ዝጸውዑ ናይ ምድሪ መጓዣያ ግን፡ ፍቕድ ኣይነበረን። ትጽቢት ነዊሑዎም፤ ከማርፍን፡ ጥሒሶም ክኹዱ ዝደልዩን ወገናት ካብ ክልቲኡ ሃገራት ነይሮም እዮም። ካብ መስከረም 11/ 2018 ጀሚሩ ብቡሬን ሰርሓ-ዘላንበሳን ቀጺሉ መረብ፡ ብ07 ጥሪ 2019 ድማ ኣምሓጀር ሑሞራ ምስ ተኸፊተ፡ ዝተራእየ ምትሕውዋስ ህዝብታትና ንዓለም ዘገረመ እዩ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ዶብ ተኸፊቱ፡ ካብ'ቲ ን20 ዓመታት ዝተዳገኑሉ ሓጽር ወጺኦም፡ ናብ ዝተፈላለዩ ከባቢታት ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ ናብ ጎረቤቶም ክልል ትግራይ ድማ ብፍላይ ምስ በጽሑ፡ ብዝተዳዘቡዎ ኩሉ መዳያዊ ለውጢ፡ ኣብ ሃገሮም ወሪዱ ዘሎ ኩሉ መዳያዊ ዕንገዳት ኮለል ኢሉ ተራእዮም። ክልቲኦን ሃገራት፡ ንክልተ ዓመታት ኣብ ደማዊ ኩናት፡ ን18 ዓመታት ድማ ኣይ-ሰላም ኣይ-ኩናት ሃዋው ተሸሚመንኳ እንተጸንሑ፡ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ እታ ብቐረባ፡ ብድሕረትን ድኻነት እትፍለጥ ዝነበረት ትግራይ፡ ብጎደና ምዕባል ዝመረሸትሉ፡ ኤርትራ ሃገርና ግን፡ ንድሕሪት ተመሊሳ፡ ዝነበራ ዝርካቡ ምዕባል ዓንዩ፡ ንቐልቐል ገጸ ዝወረደትሉ ምስጢር እንታይ እዩ? ዝብል ሕቶ፡ ንብዙሓት ኤርትራውያን ብወሽጦም ዘሰቑ፡ ሓደ ሓደ እዋንውን በጫቕ ዝብል መሪር ስምዒት ክንጸባረቕ ጀሚሮም እዮም። ዶብ ብምክፋቱ ዝተጀመረ ንግዳዊ ምልውዋጥ፡ ነተን ጸምዮንን ቀምሲለንን ዝጸንሐ ዕዳጋታት ኤርትራ ክበራበራ፡ ክብሪ ሸቕጣት ክንኪ ብምክኣሉ፡ ኣብ ህዝብታትና ብሩህ መጻኢ ተስፋ ተራእዮም።

እንተኾነ ግን፡ ርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ዶብ ብህጹጽ ናይ ምምልካት ሕቶ ይኹን መሰረታዊ ጠለባት ህዝብታትና ከይምልስ፡ መገሻታት ከብዝሕን፡ ብዲፕሎማሲያዊ ንጥፈታት ኣቢሉ፡ ንህዝብታትና ኣብ ዘይጭበጡ ዓውድታት ከሳዕስዎምን ቀልቦም ክስሕብን ውራይይ ኢሉ ተታሓዞ። ካብ ወጋሕትኡ፡ ናይ ህዝብታት ስኒት፡ ፍቕሪ፡ ሰላምን ምርግጋእን ዘይ-መባልዕቱ ኢሳይያስ፡ ምክፋት ዶብ፡ ንራብሕኡ ከምዘይወዳለ ነዊሕ ከይጸንሐ ተገንዘበ። ምስ ምክፋት ዶብ ተታሓዞ፡ ኣብ ህዝብታትና ይኹን ኣብ ውሽጢ ፖሎቲካዊ ስርዓቱ ዘይገመቶ ምንጭ እናተፈጠረ ክኸይድ ተዓዘበ። ምስ ሰበ ስልጣናት ኢትዮጵያ ኣብ ዘካየዱም ርክባት፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ከተማታት ኢትዮጵያ ዘመሓላለፎም መልእኽታት፡ ብርእዮ፡ ንልዑላዊ ክብሪ ህዝብታትና ዘራኽቡ፡ ኣብ ልዕሊ ናጽነት ሃገርና ብርእዮ ሓደጋ ዘንጸላልዉ ምኽኛም ጋህዲ እናኾነ ስለዝመጸ፡ ኣብ ዲያስፖራ ዝርከቡ ኤርትራውያን ብሓፈሻ፡ ደገፍቲ ስርዓት ኢሳይያስ ዝነበሩ ወገናትና ድማ ብፍላይ፡ ብዓውታ ተቓውሞኦም ከቃልሑ ተራእዮም። እዚ ይኣክል ብዝብል ሃገራዊ ጭርሖ ዝተሓንገጠ ህዝባዊ ማዕበል፡ ናብ ውሽጢ ሃገርናውን እናለሓመ ከደ።

ስለዝኾነውን፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ ምንጎ ህዝብታት ኤርትራን ትግራይን ዘይምትእምማን ንምፍጣር፡ ኣብ ሸቐልቀል ንምእታው፡ ካብ ታሕሳስ 2018 መወዳእታ ሰሙን ጀሚሩ፡ እቶም ተኸፊቶም ዝነበሩ ኣፍ-ደገታት ሰርሓን መረብን ብሃንደበት ዓጸዎም። ምክንያት መዕጸዊእም፡ ፈጹም ብሩህ ኣብ ዘይነበረሉ እዋን፡ ብ07 ጥሪ 2019 ዓ.ም. መስመር ኣምሓጀር ሑሞራ ብሃንደበት ከፈቱ። እዚውን ካልእ ሕብእ ፖሎቲካዊ ሒሳባት ዝነበሩ፡ ንህዝብታትና ስጊንጢር ዝኾነ ተዋስኦ እዩ። ኣብዚ ሒዝናዮ ዘሎና ወርሒ ሚያዝያ 2019 ድማ፡ ፈላማ መስመር ኣምሓጀር ሑሞራ ብሃንደበት ክዕጸ እንከሉ፡ ካብ ዝኸፈት ከይተዓጸዉ ዝጸንሐ መስመር ዓሰብ-ቡሬ ድማ፡ ዕጭኡ በጺሑ ተዓጽዮ ኣሎ።

ድሕሪ ናይ ሰላም ስምምዕ ምፍርራም፡ ሕጋዊ መስርሓት ከይተወደኡ፡ ንምንታይ ዶብ ክልቲኡ ሃገራት ተኸፊቱ? ምክፋቱ ካብ ዘይተረፈ ድማ፡ ንምንታይ እቶም ክጻፈፉ ዝግበእም ቀየድቲ ዝኾኑ ሕጋዊ ቅጥዕታት ጎድና-ጎድኒ ተማሊኦም፡ እቲ ዝተጀመረ መስርሕ ሰላም ተጠናኺሩ ዘይቅጽል? ዝብሉ ሕቶታት፡ ብዝተፈላለዩ ሙሁራት፡ ፖሎቲካኛታትን ህዝብታትናን ክቐርቡ ዝጸንሑ ዓባይቲ ሕቶታት እዮም።

ሕራይ! ነቲ ን20 ዓመታት ተፈላልዩ ዝነበረ ህዝብታት፡ ናይ ንግዲ፣ ጉምሩኽ፡ ናይ ገንዘብ ልውውጥ ስርዓት፡ ተጻፊ ክሳብ ዝውዳእ፡ ምጽናሕ ዝከኣል ስለዘይነበረ እዩ ዝባሃል እንተኾይኑ፡ ምዕጸዉ ኣድላይን ግድንን ኣብ ዝኾነሉ እዋን፡ ንምንታይ ብሃንደበት ተዓጽዮ? ንህዝብታት ሓቢርካን ተዳልዮሙሉን ክጸንሑ ምግባር፡ ዘደሉ ሸቐልቀል ከይፍጠር ዝገብር ቅኑዕ ኣገባብ ዶ ኣይኮነን? ዝብል ሕቶ ክነልዕል ይገብረና።

ብርግጽ፡ እዞም ሕቶታት ዚኣም ክለዓሉ ዝኸእሉ፡ ብሃገራዊ ቅዋም ዝግዛእ፡ ብህዝቢ ዝተመረጸ፡ ሕጋዊ ተሓታትነት ዘለዎ መንግስቲ ምስ ዝኸውን እዩ። ኩሎም እቶም ኣፍደገ ዶብ ብሃንደበት ንምዕጸዉ ዝተወሰዱ ስጉምቲታት፡ ብትእዛዝ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ጥራሕ ዝተፈጸሙ እዮም። እዚ ውልቀ መላኺ ድማ፡ ሃገርን ህዝብን ኤርትራ ዘመሓደረሉ ሃገራዊ ቅዋም ዘይብሉ፡ ብዘይ መረጸ ህዝቢ ንልዕሊ 27 ዓመታት ኣብ ሑቕ ህዝብታትና ተሰቐሉ ዝርከቡ፡ ብዘይ ትእዛዝ ቤት-ፍርዲ፡ ዝተፈላለዩ ወገናትና፡ ጸልማት ከደነ ኣሲሩ ኣበይ ከምዘንጠቦም ዘይፍለጥ፡ ዝወጸሉ ርእሰ ፋሽስት እዩ። ስለዚ ትማሊ ብሃንደበት ዝኸፈቶ ኣፍ-ደገ ዶብ፡ ኣብ ዘይተሓሰበ እዋን ከይዓጽዎ ዝቐይዶ ቅዋም ይኹን፡ ዝሓቶ ሃገራዊ ባይቶ የልቦን። እቲ ዘይሕባእ ሓቂ እዚ እዩ፤ እቲ ኣብ ቅድሚ ሃገርናን ህዝብታትናን ኣንጸላልዩ ዘሎ ሓደጋ ግን፡ ኣፍደገ ዶብ ጥራሕ ኣብ ምዕጸዉ ዝተደረተ ዘይምኽኑ እዩ።

ኣብ ላዕሊ ብንጹር ከምዘቐመጥናዮ፡ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ ካብ ወጋሕትኡ ብምኽንያት ዶብ ኩናት ዝወልዕ፡ ናይ መሬት ይግባእኒ ሕቶ ስለዝነበሮ ከምዘይኮነ ኣነጻርና ኢና። ኮምሽን ዶብ ውሳኔኡ ምስ ኣመሓላለፊ ድማ፡ ኣብ ኣፈጻጸማ ዘተ ንግበር ተባሂሉ ተሓቲቱ፡ **"ውሳኔ ኮምሽን ዶብ ኣብ ባይታ ከይተመልከተ፡ ዘተ ኣይሕሰብን"** ብምባል ከምዘሓንገደን ንገፊ ዓመታት ከቢድ ዕንወት ከምዘወረደና ካብ ማንም ዝተሰወረ ኣይኮነን። ፈጻሚት ኢህወደግ፡ በል "ውሳኔ ኮምሽን ዶብ ብዘይ ቅድመ ኩነት ክትግበር ድሉዎት ኣሎና" ምስ በሎ ድማ፡ ኣብ ካልእ ውራዩ ከኹድድ ብግሉጽ ተመልኪትናዮ ኢና። ምኽንያቱ እቲ ቀንዲ መበገሲ ኩናት ዶብ፡ ፖሎቲካውን ቁጠባውን ሒሳባት ኢሳያስ ናይ ምምላእ ዕላማ ዝሓዘ ብምንባሩ እዩ።

እዚ ጥሙሕዚ፡ ትማሊ ኣብ ህልውና መሪሕነት ህወሓት(ወያነ) ከማላእ ኣይከኣለን፤ ስለዝኾነውን ነዚ ዕላማዚ ንምዕዎት፡ ኢሳያስን መሓዙቱን፡ ንገፊ ዓመታት ከይተሓለሉ፡ መሪሕነት ህወሓት ዝዝውር እዩ ዝብሉዎ መንግስቲ ኢህወደግ ንምፍራስ፡ ላዕልን ታሕትን ክብሉ ጸኒሖምዮም። ብቐንዱ፡ ኣብ ውሽጢ መሪሕነት ኢህወደግ ዝማዕበለ ሕመቕ፡ ከምኡውን ኣብ ሞንጎ ኣባላት ውድባት ኢህወደግ ዝተቐልቀለ ናይ ኣረኣኦፍ ፍልልያት ውዲሉ ሓዲሩ፡ ናብዚ ብደር/ ኣብይ ኣሕመድ ዝምራሕ መንግስቲ፡ ከምዝተሰጋገረ ድማ፡ ብተግባር ርኢና ኢና።

እዚ ኣብ ውሽጢ መሪሕነት ኢህወደግ ዝተራእየ ናይ ስልጣን ለውጢ፡ ኢሳያስን መሓዙቱን ከም ዓብይ ፖሎቲካዊ ዓወት ገይሮም ከጋውሑዎ ተኸታቲልና፤ ብኣካል ይኹን ኣብ ሚድያታት ዝተዓዘብናዮም ፈነወታት ድማ ምስክር እዮም። ፈጻሚት ኢህወደግ፡ "ናይ ዶብ ሕቶ ብዘይ ቅድመ ኩነት ክትግበር ድሉዎት ኣሎና" ኢሉ ኣብ ዝሓዘሉ ጽባሕ፡ ኣብ ዝተዘበረ መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ 20 ሰነ 2018 ዓ.ም.፡ ርኢስ ፋሽሽት ኢሳይያስ፡ ንውሳኔ ፈጻሚት ኢህወደግ ምቕባሉ ዘረጋገጸኳ እንተኾነ፡ ኣብ ልዕሊ ህወሓት- ወያነ፡ ዘመሓላለፉ መልእኸቲ ግን፡ ነጸብራቕ ናይቲ ኣብ ኢትዮጵያ ኣመዝጊብናዮ ኢሎም ዝገምገሙዎ "ፖሎቲካዊ ዓወት" ምንባሩ ካም ማንም ዝተሰወረ ኣይነበረን። ወያነ፡ Game-Over(ጸወታ ኣብቲዕ)ዝብል እዩ።

ብገምጋም ርኢስ-ፋሽሽት ኢሳይያስን መሓዙቱን፡ መሪሕነት ህወሓት(ወያነ)፡ ካብ ፖሎቲካዊ ጸወታ ኢትዮጵያ ካብ ተገለለ፡ ድልዎትካ ፖሊሲ፡ ስትራቴጂ ምትግባር፡ ሕሉፍ ሓሊፉ ፌደራላውን ሕገ መንግስታውን ስርዓት ኢትዮጵያ ምቕያር ከምዝከኣል ዝተሓማመኑሉ ምንባሩ፡ ካብ ምንቅስቃሴም ክንከታተሎ ጸኒሕና ኢና። ዝተረፈ ዓቕምታት ህወሓትን ደገፍ ህዝቢ ትግራይን እንተሃልዩ ድማ፡ ብቐሊሉ ኣኸቢብካ ምድሃኽ ከምዝከኣል ብምእማን፡ ነዚ ውጥንዚ ንምትግባር፡ ዝተፈላለዩ ስልትታት ክኸተሉ ጸኒሖምዮም። ናብ ዝርዝር ኩነታት ኢትዮጵያ ከይኣተና፡ ውዲሎም ሓዲሮም ግን፡ እቲ ዝገምገሙዎን ዝሓሰቡዎን ከምዘይሰለጠም ርገጻኛታት ኮይኖም ምህላዎም፡ ምርዳእ ይከኣል። እዚ ከውንነት'ዚ ድማ፡ ንርኢስ ፋሽሽት ኢሳይያስ፡ ዓቢ ሕማም ርኢሲ ኮይኑዎ ኣሎ።

በቲ ካልእ ገጽ ድማ፡ ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ኢሳያስ ከም እሙናት ደገፍቱ ገይሩ ክርእዮም ዝጸንሐ ወገናትና ድማ ብፍላይ፡ ኣብ ልዕሊኡ ዝነበሮም እምነት ተጸንቆቑ፤ ውልቀ መላኺ ኢሳያያስ፡ ናጽነትን ልዑላውነትን ሃገርናን ክብሪ ህዝብታትናን ኣሕሊፉ ክህብ ይይሓንኽ፡ ጠላም እዩ ዝብል መደምደምታ፡ ብብእዎኑ እናማዕበለ ዝመጸ ናይ ሓባር እምነት ኮይኑ ኣሎ። ሎሚ፡ ከምቲ ሕሉፍ፡ ንኢሳያስ ዝከላኸል ሞራል ዘለዎ ኤርትራዊ፡ ኣብ ቅርዓት ደፊሩ ዝወጽእ ዘይረኣየሉ እዎን እዩ። ርኢስ ፋሽሽት ኢሳይያስ፡ ብደገን ብውሽጥን፡ 'ይኣክል' ዝብል ሃገራዊ ጭርሖ ዝተሓንገጠ ደላዩ ለውጢ፡ ከም ማዕበል ክሕንሕን ይከታተሎ ኣሎ። ፖሎቲካዊ ስልጣኑ፡ ንመወዳእታ ጊዜ ንዕርብት ዝተሳጥሓትሉ ህምት ተቐራሪቡ ምህላዉ ሕርሕራይ ገይሩ ተገንዚቡ ኣሎ።

ስለዝኾነውን ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ንምድሓን፡ ናይ ሞትን ሕየትን ቃልሲ ከካይድ ኣብ ዝተገደደሉ እዎን ንርከብ። ከም መግለጺ ናይ'ዚ ተርእዮ'ዚ፡ ኣብ ሕሉፍ እዎናት ፈጸሙ ገይሩዎ ዘይፈልጥ፡ ኣብ ውሽጢ ሃገርን ኣብ ወጻኢን፡ ዝተፈላለዩ ሓለፍቲ ኣዋፊሩ፡ ሰፊሕ ናይ ህዝቢ ኣኼባታት ከካይድ ጸኒሖ ኣሎ። ኣብ'ዚ ናይ ህዝቢ ኣኼባታት፡ "በዚ ተፈጢሩ ዘሎ ናይ ሰላም ሃዋሁው፡ ኤርትራ ናብ ሓድሽ መድረኽ ኣትያ ምህላዩ፤ ኣብ ከባብን ዞባን ኣወታንታዊ ተራኣ ትጻውተሉ ዕድል ተፈጢሩ ምህላዉ፤ ምስ ዞባውን ከባብያውን ሃገራት ብሓባር ናይ ምልማዕን ናይ ምምዕባልን ዕድላት ተፈጢሩ ከምዘሎ፤ ኣብ ውሽጢ ሃገር ድማ፡ ዓቢይቲ ናይ ልምዓት ፕሮጀክትታ ሓንጻጽና ተዋፊርና ኣሎና። ስለዚ ነዚ ዝመጽእ ሓሙሽተ ዓመታት፡ ቀንዲ ወፍርና ናብ ልምዓት ዘቕንዕ ስለዝኾነ፡ ዝኾነ ሓድሽ ለውጢ፡ ኣይክህሉን እዩ፤ በቲ ሒዝናዮ ዝመጸና መንገዲ ኢና ንቕጽል" ዝብል መልእኸቲ ኣመሓላለፎም፤ ምስ'ዚ ተታሓሒዙ ድማ፡ ብዛዕባ ምምልካት ዶብ፡ ምስ ፌደራላዊ መንግስቲ ኢትዮጵያ ተሰማሚዕናኳ እንተኾና፡ ወያነ ግን መሬትና ከረከብና ድሉው ኣይኮነን፤ ስለዚ ኩናት ምጅማሩ ኣይተርፍን እዩ፤ ኩሉ ክዳሎ ኣሎዎ ዝብል፡ ብቐንዱ ጸቂጦም ዘመሓላለፉዎ መልእኸቲ እዩ።

ልሑኻት ኢሳያስ፡ ነቶም ህዝብታትና ዝግደሱሎም ቀንዲ ሕቶታት ከልዕሉዎም ኣይደለዩን። ኣብ ክሊ'ዚእም ዝተላዕሉ ሕቶታት ድማ፡ ንዝምልከቶ ኣካል ክንመሓልፈልኩም ኢና ዝብል ብሓደ ወገን፡ ነቶም ሓተቲ ወገናት፡ ኣጉባዕቢዎም ክሰግሩዎ ዝገበሩዎ ፈተነ ምህላዉ ድማ፡ በቲ ካልእ፡ ወገን ይፍለጥ እዩ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ብምኽንያት ዶብ ዝተወልዕ ኩናት፡ ሂወቶም ዝቐዘፈ፤ ጥሪቶምን ንብረቶም ዘብረሰ፤ ዓድታቶም ዘዕነውን ንምዝንባል ዘቃልዎምምበር፡ ፍታሕ ክውርደሎም ኣይረኣዩን። ውዲሉ ሓዲሩ ናብ ዓለም ለኻዊ ቤት ፍርዲ ቀሪቡ ብይን ከምዝተወሃበ ይፈልጡ እዮም። ኢሳያስ ዝተፈራረመሎም ናይ ሰላም ስምምዓት ምስ መራሒ መንግስቲ ኢትዮጵያ ዶር/ ኣብይ ኣሕመድ ጥሪይ ኮይኑ፡ ግልጽነት ዘይብሉ፡ ብምስጢር ዝተታሕዘ ኢዩ፤ ስለዝኾነውን መንግስትን ህዝብን ኢትዮጵያ ከምዘይፈልጡዎ ኣንዳዕዶዎም ይግንዘቡ ኢዮም። ስለዚ ድማ፡

ኢሳያስን ወይጦታቱን፡ ምምልካት ዶብ ምስ ኣብያ ወያነ ኣተሓሔዞም ከቕርቡዎ ዝፍትኑ ዘለዉ ክሲ፡ ፈጺሙ ዘየዕግቦምን ዘይቅበሉዎን እዩ። ምስ ዝኾነ ይኹን ሓይሊ፡ ጉዳይ ዶብ ብሰላማውን ሕጋውን ኣገባብ'ምበር፡ ብኩናት ከምዘይፍታሕ ኣንዳዕዲዖም ካብ ተሞኩሮኦም ተማሂሮም እዮም። ዳግም ብሰብብ ዶብ፡ ምስ ህዝቢ ትግራይ ይኹን መሪሕነት ህወሓት፡ ዝዳመዩሉ ዝኾነ ተአምር ከምዘየልቦ ኣረጋጊጾም ይፈልጡ እዮም። ብተግባር ድማ፡ ህወሓት ይኹን ህዝቢ ትግራይ፡ ብዝሓለፈ ኩናት ዝፈሰሰ ደምን ዝተኸሰተ ቂምን ምቅሕሓርን፡ ኣምሪሮም ዝሓዝኑሉን፡ እዚ ተፈጠሩ ዘሎ ናይ ሰላም ስምምዕ፡ ንድሕሪት ከይምለስ፡ ብኹሉ ዓቕምም ዝቃለሱ ዘለዉ ደኣ'ምበር፡ ምስ ህዝብታት ኤርትራ ናብ ዳግም ግጭት ከሽመሙ ድልየት ከምዘይብሎም ኣረጋጊጾም ይፈልጡ እዮም።

እቲ ኣብ ባይታ ዘሎ ዘይሕባእ ሓቂ፡ እዚ እናሃለወ፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስን ወይጦታቱን፡ ኣፍደገታት ዶብ ብሃንደበት ብምዕጻው፡ ብሰብብ ዶብ፡ መዝሙር ኩናት ዘቃልሑ ዘለዉ ደኣ ንምንታይ እዩ ዝብል ሕቶ ክነልዕል ግድን እዩ። እተን ቀንዲ ምኽንያታት ኮይነን ዝረኣያና፡-

1. በዚ ናይ ኩናት መቐልሕ ኣቢሎም፡ ብህዝብታትና ዝላዕሉ ዘለዉ መሰረታዊ ሕቶታት ብምብርዓን፡ ናይ ስልጣን ዕድሜኦም ዘናውሑሉ ዕድል ንምፍጣር።
2. በቲ በብእዋኑ እናነሃረ ዝኸይድ ዘሎ፡ ይኣክል ዝብል ሃገራዊ ጭርሖ ዝተሓንገጠ ህዝባዊ ማዕበል፡ ተጓሒፎም ከምዝድርበዩ ኣማዕድዮም ይዕዘቡ ኣለዉ፤ ስለዚ ኣጥፊኣካ ናይ ምጥፋእ መርሆ ብምኽታል፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብታት ኤርትራ ከቢድ ዕንወት ንምውራድ ዝዓለመ ሸርሒ፡ እዩ።

በቲ ይኹን በቲ፡ እዚ ዝቃላሕ ዘሎ፡ ኢሳያሳዊ ፋሽስታዊ ናይ ኩናት መዝሙር፡ ናብ ወሳኒ ናይ ምርብራብ መድረኽ ኣብ ንኣትወሉ ዘሎና እዋን ዝተቐልቀለ፡ ኣረጊት ግን ከኣ ሓደገኛ ስልቲ ብምጂኑ፡ ኩሉ ዓቕምታትና ብምስማር ክነፍሽሎ፡ ነዚ ፋሽስታዊ ስርዓት'ዚ ካብ ሱሩ ብምምሓው፡ ብመሰጋገሪ መድረኽ ኣቢልና፡ ናይ ህዝብታትና መሰረታዊ ሕቶታት ብብቕዓት ናብ ዝምልስ ቅዋማዊ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ክንምርሽ ይግባእ። ኣብ'ዚ ዝተፈለለዩ መልክዕ ዘለዎም ብደሆታት ዝኸሰቱሉ ዘለዉ ወሳኒ ናይ ምርብራብ እዋን፡ ኣብ ትሕቲ 'ይኣክል!' ዝብል እዋናዊ ሃገራዊ ጭርሖና፡ ዓቕሚ ደለይቲ ለውጢ ንምስማርን፡ ብቐዕ ኣመራርሓ ረኺቡ ንቕድሚት ዝሰጉሙሉ፡ ዝለዓለ ምርብራብ ክነካይድ ይግባእ። ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ) ኣብ ክሊ ሰፊሕ ግንባርና፡ 'ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር'ን(ኤሃግ) ከምኡውን ምስ ካልኦት ሃገራውያን ሓይልታት ተወሃሂዱ፡ ካብኡ ዝጥሉብ ናይ ቃልሲ ኣበርክቶ ከረጋግጽ፡ ከም ወትሩ ድሉው እዩ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን፡
ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)
30 ሚያዝያ 2019 ዓ.ም.